

Nazwa instytucji

Książnica Cieszyńska

Tytuł jednostki/Tytuł publikacji

Statut Komunalnej Kasy Oszczędności miasta Cieszyna.

Liczba stron oryginału

36

Liczba plików skanów

36

Liczba plików publikacji

37

Sygatura/numer zespołu

C I 034941

Data wydania oryginału

1929

Zdigitalizowano w ramach projektu pt.

**Udostępnienie cieszyńskiego dziedzictwa
piśmienniczego on-line**

Fundusze Europejskie
Program Regionalny

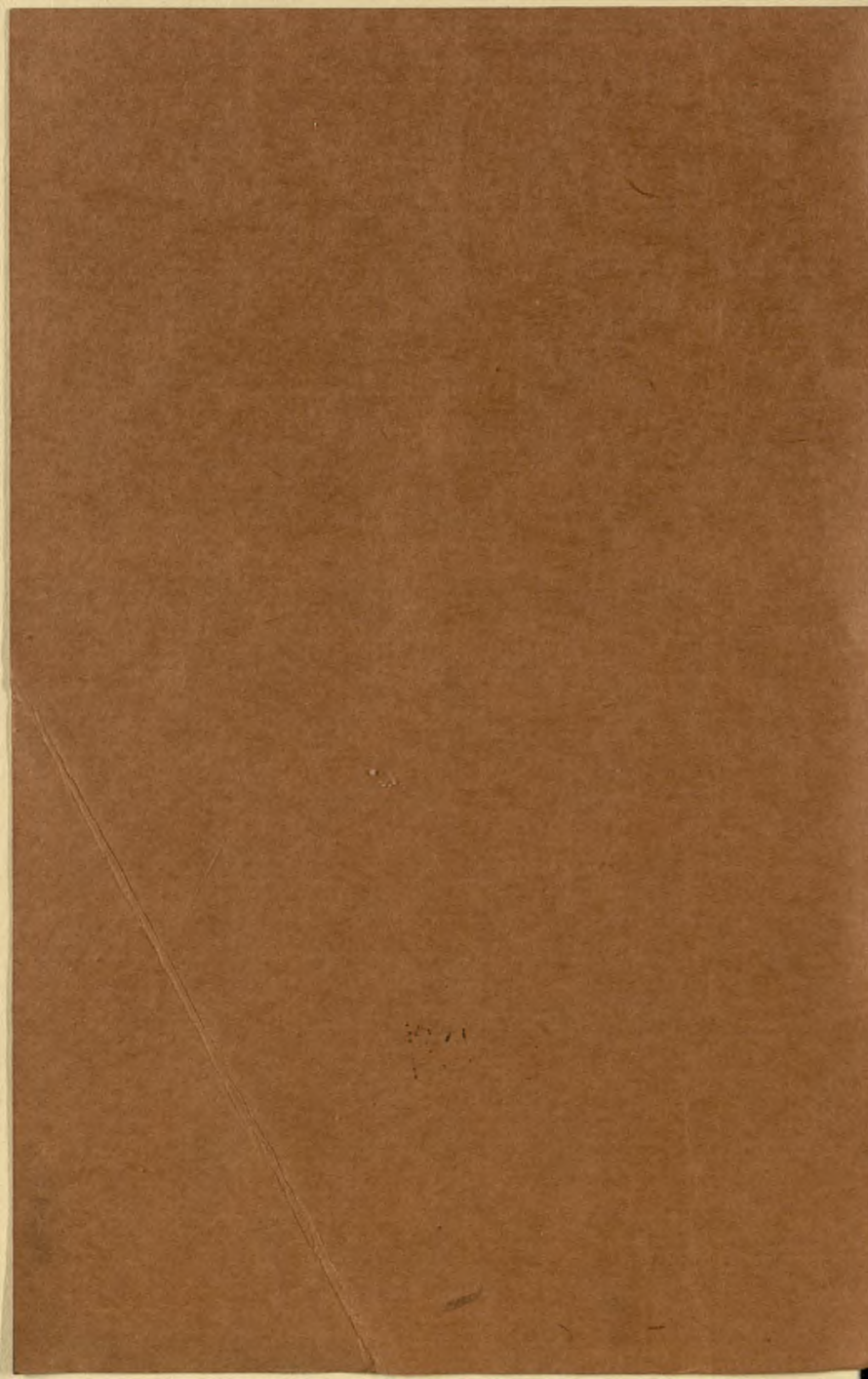
Śląskie.

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

Statut
Kom. Kasy Owr.
m. Leszyna

STATUT

Komunalnej Kasy Oszczędności
miasta Cieszyna

CIESZYN
NAKŁADEM KOMUNALNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI
1929

C 0349411

WSTĘP.

Cieszyńska Kasa Oszczędności w Cieszynie, zorganizowana na zasadzie statutu z dnia 15 grudnia 1857 r., uchwalonego przez ówczesną Radę gminy miasta Cieszyna, zatwierdzonego przez ówczesne c. k. ministerstwo spraw wewnętrznych z d. 2. I. 1859, II. 33.530/1042 w Wiedniu, na zasadzie tego statutu czynności swe dotąd wykonuje.

Obecnie gmina miasta Cieszyna, zgodnie z rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 kwietnia 1927 o komunalnych kasach oszczędności, Dz. U. Nr. 38, poz. 339, rozciągniętem ustawą śląską z dnia 28 lutego 1928, Dz. U. Śl. Nr. 7, poz. 13, na województwo śląskie, oraz stosownie do rozporządzenia wykonawczego Ministra Spraw Wewnętrznych i Ministra Skarbu z dnia 26 marca 1928 r., Dz. U. Nr. 44, poz. 424, dostosowuje powyższy statut do zawartych w tych rozporządzeniach przepisów, jak następuje:

STATUT

Komunalnej Kasy Oszczędności miasta Cieszyna.

**Nazwa, siedziba, firma, terytorjalny zakres działania
oraz cel Kasy.**

§ 1.

Komunalna Kasa Oszczędności miasta Cieszyna zorganizowana jest pod powyższą nazwą z siedzibą w Cieszynie przez Związek komunalny miasta Cieszyna.

Nazwa powyższa stanowi równocześnie firmę Kasy, a wymieniony Związek jest związkiem poręczającym tej Kasy.

Terytorjalny zakres działania Kasy, o ile chodzi o obowiązek przyjmowania wkładek, ewentualnie zakładania zbiornic i oddziałów, rozciąga się na okręg działania jej związku poręczającego.

§ 2.

Komunalna Kasa Oszczędności miasta Cieszyna posiada odrębną osobowość prawną i w granicach niniejszego statutu korzysta z uprawnień, przyznanych komunalnym kasom oszczędności rozporządzeniem Prezydenta Rzpp. z dnia 13 kwietnia 1927 r. o komunalnych kasach oszczędności, Dz. U. Nr. 38, p. 339.

§ 3.

Zadaniem Komunalnej Kasy Oszczędności miasta Cieszyna jest ułatwić gromadzenie oszczędności i ich oprocentowanie, oraz uprzystępnąć ludności tani kredyt.

§ 4.

Związek komunalny miasta Cieszyna, jako związek poręczający, przyjmuje na siebie całkowitą odpowiedzialność wobec osób trzecich za **wszelkie zobowiązania tejże Kasy**, a w **pierwszym rzędzie za wkładki i ich odpowiednie statutowi oprocentowanie.**

Organizacja Kasy.

§ 5.

Organami Kasy są:

1. Rada Kasy, jako organ, posiadający prawo stanowienia w sprawach Kasy,
2. Zarząd Kasy, jako organ wykonawczy.

§ 6.

Rada Kasy jest ciałem kolegialnem, składającym się z 12 członków. Członkami Rady Kasy mogą być tylko osoby, posiadające prawo wybieralności do rad gmin wiejskich lub miejskich na obszarze Państwa. Członków Rady Kasy wybiera na lat cztery stanowiący organ Związku poręczającego. Najmniej połowa członków musi być wybranych z grona organu stanowiącego związku poręczającego, reszta może pochodzić z poza tego grona.

Z pośród członków, wybranych z grona stanowiącego związku poręczającego, wybiera Rada Kasy zwykłą większością głosów przewodniczącego i jego zastępcę. Przewodniczący organu wykonawczego związku poręczającego lub jego zastępca, o ile jest jednocześnie członkiem organu stanowiącego tegoż związku, może być wybrany na przewodniczącego Rady Kasy.

Zmiana składu lub kadencji organu stanowiącego związku poręczającego powoduje równocześnie utratę mandatów u członków Rady Kasy, wybranych z grona organu stanowiącego, oraz sprowadza konieczność wyboru nowych członków w miejsce ustępujących. W tym wypadku nowowybrani członkowie otrzymują mandat tylko na pozostały czas okresu urzędowania Rady Kasy.

Ustępujący członkowie powinni pełnić swe obowiązki aż do czasu ukonstytuowania się Rady Kasy w nowym składzie.

§ 7.

Zarząd Kasy stanowi kolegium, złożone z 3 członków, powołanych przez Radę Kasy zwykłą większością głosów na okres 4 lat, oraz z płatnych dyrektorów, względnie kierownika biura.

Członkami Zarządu Kasy mogą być tylko osoby, posiadające prawo wybieralności do rad gmin wiejskich lub miejskich na obszarze Państwa.

Naczelnik Zarządu wybierany jest przez członków Zarządu z ich grona na taki sam okres czasu i jest przewodniczącym Zarządu. Naczelnikiem Zarządu może być wybrany płatny dyrektor kasy lub kierownik biura. Równocześnie z wyborem naczelnika Zarządu następuje w ten sam sposób wyznaczenie jego zastępcy.

Na członków Zarządu nie można powoływać członków zarządów, dyrektorów, względnie kierowników instytucyj kredytowych, znajdujących się na obszarze działalności Związku poręczającego Kasy.

§ 8.

Równocześnie nie można być członkiem Rady i Zarządu Kasy. Członkowie Rady i Zarządu Kasy nie mogą wchodzić w stosunek osobistego dłużnika ani poręczyciela do Kasy.

§ 9.

Rada Kasy wyraża wolę swoją w formie uchwał. Uchwałom Rady Kasy zastrzega się przedewszystkiem:

1. ustanawianie regulaminów czynności własnych, komisji, Zarządu, czynności wewnętrznych, oraz czynności pracowników Kasy;

2. wybór i odwołanie Zarządu Kasy;

3. nabywanie realności celem lokaty funduszu emerytalnego oraz nabywanie i budowę realności dla własnego użytku z funduszu zasobowego.

4. zbywanie i obciążanie majątku Kasy, przyjmowanie na jej rzecz darowizn i zapisów oraz obejmowanie zarządów fundacyj;

5. mianowanie syndyka Kasy oraz znawców dla oszacowania nieruchomości, mających służyć za hipotekę dla pożyczek Kasy;

6. postanawianie o wnioskach, jakie imieniem Kasy mają być przedkładane związkowi poręczającemu w sprawach Kasy, a w szczególności w sprawie otwierania na terytorjum tegoż związku oddziałów i zbiornic, jak również organizowanie zakładów zastawniczych;

7. ustanawianie zasad co do sposobu zawiadywania i użytkowania majątku Kasy oraz co do administracji wszelkich jej urządzeń, a w szczególności jej oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych;

8. ustalanie preliminarzy Kasy oraz przyzwalanie na wydatki, preliminarzem nieprzewidziane;

9. przyjmowanie do wiadomości sprawozdań Zarządu Kasy, rocznych zamknięć rachunkowych, tudzież bilansów Kasy oraz przedkładanie ich związkowi poręczającemu zgodnie z § 29 statutu;

10. postanowienia o użyciu funduszu zasobowego w granicach ustawowych i stawianie wniosków o rozdziały zysków, powstałych z obrotów Kasy;

11. postanawianie w granicach, ustalonych statutem niniejszym, o wnioskach Zarządu w sprawie zaciągania pożyczek;

12. ustalanie na wniosek Zarządu dopuszczalnej najwyższej wysokości wkładów, tudzież terminów wypowiedzania tychże oraz wysokości i początku obowiązywania każdorazowej stopy procentowej, tak w stosunku do dłużników Kasy, jak i jej wierzycieli, z prawem upoważnienia Zarządu do czynienia w poszczególnych przypadkach odchyień od ustalonych w powyższym względzie zasad;

13. udzielanie upoważnień do podpisywania firmy Kasy oraz dokumentów, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich, udzielanie pełnomocnictw, upoważniających do zaciągania takich zobowiązań i do działania imieniem Kasy, jako też udzielanie kierownikom poszczególnych działów administracji Kasy, jej oddziałów, zbiornic i zakładów prawa do zastępowania Kasy nazewnątrz w ich zakresie działania, tudzież upoważnień do podpisywania w tym zakresie firmy oraz wspomnianego rodzaju dokumentów;

14. ustalanie rodzaju i ilości stanowisk służbowych w administracji Kasy oraz wysokości uposażeń, przywią-

zanych do ustalonych stanowisk, mianowanie płatnych kierowników biur i dyrektorów Kasy;

15. ustanawianie wynagrodzenia stale w Kasie zatrudnionych członków Zarządu Kasy oraz przyznawanie remuneracji dla członków Zarządu i pracowników Kasy za prace ponadobowiązkowe;

16. ustalanie przepisów służbowych dla pracowników Kasy, oraz ustalenie dla tychże statutu emerytalnego;

17. ustanawianie przepisów dyscyplinarnych dla pracowników Kasy, określanie władz dyscyplinarnych, tudzież wybór i określenie ich kompetencji;

18. wystąpienie do organu stanowiącego związku poręczającego z wnioskiem o ewentualną likwidację Kasy;

19. ustalanie projektów zmian statutowych;

20. określanie w granicach statutu niniejszego przypadków i warunków, kiedy Zarząd Kasy upoważniony jest wykonać za Radę Kasy prawo stanowienia w sprawach Kasy.

§ 10.

Posiedzenia Rady Kasy zwołuje przewodniczący, a w razie jego przeszkody zastępca w miarę potrzeby, przynajmniej jednak cztery razy do roku.

Rada Kasy musi być nadto zwołana na żądanie organów związku poręczającego, władzy nadzorczej, Zarządu Kasy lub też na pisemny wniosek co najmniej $\frac{1}{3}$ członków Rady z podaniem spraw, które mają być pomieszczone na porządku dziennym.

Zwołanie Rady Kasy poza przypadkami nagłymi nastąpić powinno co najmniej na ośm dni przed terminem posiedzenia zapomocą pisemnego zaproszenia z podaniem porządku obrad. Zaproszenie pisemne doręczone być winno za potwierdzeniem odbioru. Przewodniczący Rady otwiera i zamyka posiedzenie Rady oraz kieruje jej obradami.

§ 11.

Członkowie Rady Kasy obowiązani są uczęszczać regularnie na posiedzenia Rady Kasy.

Członek, który wysiedlił się z terytorjalnego okręgu kasy lub bez usprawiedliwienia opuścił 4 kolejne po-

siedzenia Rady Kasy, może być pozbawiony mandatu z mocy uchwały organu stanowiącego związek poręczającego na wniosek Rady Kasy. Od tej uchwały nie służy zainteresowanemu prawo odwołania.

Członkowie Rady Kasy ulegają z samego prawa zawieszeniu w czynnościach oraz tracą mandat w tych samych przypadkach i z temi samemi skutkami, co członkowie organu stanowiącego związek poręczającego Kasy.

Członkowie Rady Kasy sprawują swe czynności bezpłatnie, mogą jednak otrzymać zwrot kosztów podróży i wynagrodzenie za obecność w wysokości, ustalonej uchwałą Rady Kasy.

§ 12.

Rada Kasy zdolna jest do powzięcia uchwał oraz do dokonywania wyborów, jeżeli na posiedzeniu obecna jest więcej, niż połowa statutowej liczby członków Kasy.

Wyjątek od powyższej zasady zachodzi w przypadku, gdy idzie o powzięcie uchwał w sprawie:

- a) zbycia nieruchomości i zaciągnięcia pożyczki,
- b) wniosków o otwarcie na terytorjum związku poręczającego oddziałów i zbiornic, jak również o organizowanie zakładów zastawniczych.
- c) ustalanie rodzaju i ilości stanowisk służbowych w administracji Kasy oraz wysokości uposażeń, przywiązanych do odnośnych stanowisk,
- d) wyboru Zarządu i Komisji Kasy,
- e) mianowanie kierowników biur i dyrektorów Kasy,
- f) ustalanie regulaminów i preliminarzy Kasy,
- g) określanie przypadków i warunków, kiedy Zarząd Kasy upoważniony jest wykonać za Radę prawo stanowienia w sprawach Kasy,
- h) uchwalenie projektu zmiany statutu Kasy i emerytalnego.

W każdym z powyższych przypadków Rada Kasy może powziąć uchwałę zwyczajną większością głosów obecnych, jeżeli na posiedzeniu jest obecnych co najmniej $\frac{3}{4}$ członków Rady.

§ 13.

Uchwały Rady Kasy zapadają większością głosów członków, biorących udział w głosowaniu.

W razie równości głosów rozstrzyga przewodniczący; w razie równości głosów przy wyborach rozstrzyga los, wyciągnięty przez przewodniczącego.

§ 14.

Członek Rady Kasy powinien wstrzymać się od głosowania we wszystkich sprawach, w których jest osobicie zainteresowany.

Członkowie zarządu Kasy obowiązani są uczestniczyć w posiedzeniach Rady Kasy. Na posiedzeniach tych służy im głos doradczy poza kolejną mowców.

§ 15.

Rada Kasy może do poszczególnych spraw wybrać ze swego grona komisje. Na posiedzeniach tych komisyj przewodniczy przewodniczący Rady Kasy lub jego zastępca. W przypadkach, gdy chodzi o sprawy osobiste tych ostatnich, lub gdy wymienieni zrzekną się przewodnictwa, Komisja wybiera przewodniczącego ze swego grona.

§ 16.

Z każdego posiedzenia Rady Kasy spisuje się protokół. Do protokołu wpisuje się nazwiska obecnych na posiedzeniu: przewodniczącego, piszącego protokół, członków Rady, członków Zarządu Kasy, porządek dzienny, zgłoszone wnioski i powzięte uchwały w dosłownem brzmieniu z podaniem liczby głosów »za« i »przeciw«, oraz liczby wstrzymujących się od głosowania, a przy wyborach liczbę głosów, oddanych na poszczególnych kandydatów, wreszcie nazwiska członków Rady, którzy nie usprawiedliwili swej nieobecności na posiedzeniu.

Protokół, który sporządza się w toku posiedzenia, powinien być najpóźniej na następnem posiedzeniu Radzie Kasy odczytany i przyjęty, oraz podpisany przez przewodniczącego, przez piszącego protokół oraz przez jednego członka Rady Kasy.

§ 17.

Do zakresu działania Zarządu Kasy należy przede-
wszystkiem:

- a) zarządzanie majątkiem i sprawami Kasy według zasad statutu niniejszego i przepisów, ustanowionych przez Radę Kasy;
- b) kierownictwo administracją Kasy oraz nadzór nad administracją jej osobnych urzędzeń, a w szczególności jej oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych;
- c) sporządzanie preliminarza rocznych wydatków administracyjnych Kasy, przedstawianie Radzie Kasy rocznych zamknięć rachunkowych, bilansów i sprawozdań Kasy.
- d) postanawianie o nabyciu na licytacji nieruchomości, obciążonych pożyczką Kasy, o ile najwyższa zaofiarowana suma nie pokryje całkowicie wierzytelności Kasy;
- e) nadzór zwierzchni nad pracownikami Kasy oraz nad prowadzeniem rachunkowości Kasy;
- f) staranie się o należyte użycie wkładów i odpowiednie ich ulokowanie, jako też o należyty obrót pieniężny i prowadzenie wszystkich operacji Kasy z zachowaniem statutu i przepisów obowiązujących;
- g) mianowanie pracowników (funkcjonariuszów) Kasy na ustalone przez Radę Kasy stanowiska służbowe w tych przypadkach, w których to mianowanie nie jest zastrzeżone Radzie, jako też przyjmowanie i oddalanie pracowników kontraktowych;
- h) stanowienie uchwał w sprawach Kasy z upoważnienia Rady Kasy w przypadkach i warunkach, określonych wewnętrznym porządkiem czynności Kasy;
- i) wyznaczanie dni i godzin przyjmowania klientów oraz urzędowania dla Zarządu, pracowników i Kasy;
- j) przygotowanie wniosków na posiedzenia Rady Kasy i wykonanie jej uchwał;

- k) udzielanie pracownikom Kasy urlopów oraz zaliczek na płace i zapomóg w granicach obowiązujących norm;
- l) załatwianie wszelkich innych czynności, statutem Radzie Kasy lub innym jej organom wyraźnie nie zastrzeżonych.

§ 18.

Członkowie Rady i Zarządu Kasy obowiązani są do dochowacji tajemnicy interesów, stosunków kredytowych i sposobu wytwórczości zawodowej klientów Kasy.

Do członków Zarządu, sposobu obradowania, stanowienia uchwał i odbywania posiedzeń mają odpowiednie zastosowanie odnośne przepisy §§ 10—16 niniejszego statutu.

§ 19.

Kierownictwo bieżących czynności Kasy sprawuje Naczelnik Zarządu Kasy, względnie jego zastępca. Jest on równocześnie naczelnym zwierzchnikiem wszystkich pracowników Kasy.

Zarząd Kasy zastępuje Kasę nazewnątrż wobec urzędów publicznych i osób trzecich, prowadzi w jej imieniu korespondencję i podpisuje za nią pisma, dokumenty i ogłoszenia.

Wychodzące od Kasy pisma oraz dokumenty, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich, jak niemniej pełnomocnictwa, upoważniające do zaciągania takich zobowiązań i do działania imieniem Kasy, muszą być podpisane pod wyciśniętą firmą Kasy przez dwóch członków Zarządu Kasy.

Obok podpisu jednego z członków Zarządu mogą powyższe pisma i dokumenty być podpisywane także przez jednego z kierowników działów Kasy, którym Rada Kasy udzieliła w tym kierunku upoważnienia.

Naczelnikowi Zarządu Kasy służy do dni 3 prawo sprzeciwu co do uchwał Rady i prawo wstrzymania wykonania postanowień Zarządu w przypadku:

- a) jeśli uchwała sprzeciwia się postanowieniom statutu;
- b) jeśli uchwała lub postanowienie zagraża interesom Kasy;

- c) w sprawach przyznawania kredytu;
- d) w sprawach personalnych pracowników Kasy.

Od postanowień Zarządu odwołuje się Naczelnik do Rady Kasy, od uchwał Rady do Władzy nadzorczej.

§ 20.

Pracownicy Kasy nie mogą być członkami Rady Kasy, ani Komisji rewizyjnej Kasy. Nie mogą oni wchodzić w stosunek osobistego dłużnika do Kasy, ani też poręczycieli. Przepis ustępu pierwszego § 18 niniejszego statutu ma również do pracowników Kasy odpowiednie zastosowanie.

Prawa i obowiązki pracowników Kasy określają przepisy służbowe i uposażeniowe, wydane przez Radę Kasy.

§ 21.

Związek poręczający sprawuje kontrolę nad Kasą za pośrednictwem **Komisji Rewizyjnej**. Komisja ta jest organem kolegialnym, złożonym z trzech członków, których wybiera i odwołuje organ stanowiący związku poręczającego na lat 2.

W skład Komisji rewizyjnej nie mogą wchodzić członkowie Rady ani Zarządu, ani też pracownicy Kasy, natomiast mogą być do tej Komisji powołane osoby z pośród lub z poza grona organu stanowiącego związku poręczającego, zwłaszcza rzeczoznawcy, a to bądź z głosem stanowczym jako jej członkowie, bądź też z głosem doradczym, jako jej asesorzy.

Członkowie Komisji Rewizyjnej nie mogą pozostawać w stosunku osobistego dłużnika do Kasy bez specjalnej uchwały organu stanowiącego związku poręczającego.

Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej wybierają członkowie tej Komisji z pośród swego grona.

Uchwały Komisji Rewizyjnej zapadają większością głosów pełnej liczby jej członków. Do ważności zaś uchwał niezbędną jest obecność dwóch członków Komisji. Uchwały te powinny być protokołowane, zaś protokół podpisują wszyscy członkowie, biorący udział w uchwałach.

Poza tem do członków Komisji Rewizyjnej, do obrad i posiedzeń tej Komisji mają zastosowanie odpowiednie przepisy §§ 10, 11, 14, 16 i 18 niniejszego statutu.

§ 22.

Obowiązkiem Komisji Rewizyjnej jest zbadanie rocznego sprawozdania z działalności Kasy i zamknięcia rachunków Kasy, złożonego związkowi poręczającemu przez Radę Kasy, a nadto sprawdzanie stanu Kasy przynajmniej raz na kwartał.

Tok i sposób dokonywania rewizji określa osobny regulamin, uchwalony przez organ stanowiący związku poręczającego.

Komisja Rewizyjna uprawniona jest też przeprowadzać niespodziewane rewizje Kasy oraz wszelkich jej urządzeń.

W celu wykonywania powyższych czynności wolno Komisji Rewizyjnej żądać od Rady i Zarządu Kasy wszelkich potrzebnych wyjaśnień, aktów, ksiąg kasowych, zapisów i dowodów oraz zwiedzać i badać wszelkie urządzenia Kasy.

Ze swych czynności składa Komisja Rewizyjna sprawozdanie organowi stanowiącemu związku poręczającemu, przesyłając jednocześnie odpisy organowi wykonawczemu tegoż związku przy dołączeniu odpisów dla Rady i Zarządu Kasy. Wydatki, połączone z ewentualnem wynagrodzeniem członków Komisji Rewizyjnej, określa organ stanowiący związku poręczającego i ponosi ten związek.

§ 23.

Ogłoszenia Kasy wywieszane będą na widok publiczny w lokalu urzędowym Kasy, jako też w lokalu urzędowym jej związku poręczającego i umieszczane w jednym z dzienników miejscowych.

Majątek i fundusze Kasy.

§ 24.

Majątek Kasy stanowi majątek osobny, oddzielony prawnie od majątku związku poręczającego i osobno administrowany. Majątkiem tym odpowiada Kasa za zo-

bowiązania, jakie jako osoba prawna zaciągnęła względem wkładkujących i innych wierzycieli. Fundusze, należące do majątku Kasy lub jej powierzone, nie mogą być łączone z funduszami Związku poręczającego i powinny być odrębnie administrowane.

§ 25.

Gdy Kasa zebrała już z czystych zysków fundusz zasobowy, fundusz ten gromadzić należy do czasu, póki wraz z narosłemi odsetkami nie osiągnie wysokości 10% sumy wkładek oszczędnościowych. W tej wysokości powinien fundusz ten być nadal utrzymywany.

Gdy fundusz zasobowy wynosić będzie więcej niż 5% wkładek oszczędnościowych, to połowa zysków Kasy może być użyta na cele użyteczności publicznej. Jeżeli fundusz wynosi 10% wkładek, to zyski Kasy mogą być w całości użyte na cele użyteczności publicznej.

Dla określenia wysokości funduszu zasobowego miarodajną jest w obu powyższych przypadkach suma wkładów oszczędnościowych z tego roku obrachunkowego, w którym ta suma była najwyższa, licząc od dnia zatwierdzenia niniejszego statutu.

Na podstawie uchwały Rady Kasy i za zezwoleniem władzy nadzorczej może Kasa nabywać i budować z funduszu zasobowego realności dla własnego użytku. Poza tem fundusz zasobowy lokowanym być może tylko w sposób, przewidzany w § 46 w punktach 1—4, oraz 10 statutu niniejszego, przyczem o wyborze tych sposobów lokaty decyduje Rada Kasy.

§ 26.

Dla zabezpieczenia funduszu zasobowego powinna Kasa posiadać, względnie utworzyć nadto osobny fundusz wyrównawczy na pokrycie ewentualnych strat kursowych, wynikłych z obliczenia kursu walorów, znajdujących się jako część stanu czynnego w funduszach Kasy.

Fundusz wyrównawczy tworzy się (uzupełnia się) wyłącznie z wykazanych księgami zwyczaj kursowych. Przy obliczaniu w myśl poprzedniego paragrafu procentowej wysokości funduszu zasobowego, w stosunku do sumy wkładek oszczędności, fundusz ten nie może być policzany.

§ 27.

Na zabezpieczenie poszczególnych swych operacyj, jako też na własne cele inwestycyjne uprawniona jest Kasa tworzyć również inne fundusze, a przede wszystkim fundusz emerytalny pracowników po zadośćuczynieniu obowiązkom w przedmiocie funduszu zasobowego. Przepis o lokacie funduszu zasobowego ma odpowiednie zastosowanie także i do powyższych funduszy.

§ 28.

Rokiem obrachunkowym Kasy jest rok kalendarzowy.

Rachunkowość swoją prowadzi Kasa według systemu księgowości podwójnej.

Fundusz zasobowy, fundusz wyrównawczy i fundusz emerytalny należy wykonywać w bilansie oddzielnie.

§ 29.

Najpóźniej w ciągu trzech miesięcy po upływie roku obrachunkowego Zarząd Kasy powinien złożyć Radzie Kasy sprawozdanie z działalności Kasy za bezpośrednio ubiegły rok obrachunkowy wraz z bilansem majątku Kasy i funduszy jej powierzonych, oraz zamknięcie rachunkowe wszelkich przychodów i rozchodów Kasy.

Sprawozdanie to wraz z bilansem oraz zamknięciem rachunków należy po przyjęciu ich przez Radę Kasy przesłać najpóźniej do czterech miesięcy, licząc od dnia ukończenia się roku obrachunkowego, organowi wykonawczemu związku poręczającego celem powzięcia co do nich uchwały przez organ stanowiący tegoż związku.

W bilansie i zamknięciu rachunkowym walory, mające obieg na giełdzie, powinny figurować podług kursu ostatniego dnia roku obrachunkowego, a te walory, które nie mają takiego obiegu, podług kursu walorów podobnych lub podług ich wartości rynkowej. Inne obiekty należy wykazywać w wartości, nie przekraczającej kosztów nabycia. Należności wątpliwe należy zapisywać na straty.

Sprawozdanie z działalności wraz z bilansem i rozdziałem zysków oraz zamknięcie rachunkowe winny być przedkładane corocznie władzy nadzorczej w ciągu jedne-

go miesiąca po uznaniu ich przez organ stanowiący związku poręczającego oraz podane do wiadomości publicznej w sposób, przepisany dla ogłoszeń Kasy.

§ 30.

Kasa obowiązana jest przechowywać księgi wkładek oszczędnościowych i pożyczek hipotecznych przez cały czas swego istnienia, inne księgi przez lat dziesięć, natomiast może ona zniszczyć spłacone książeczki oszczędnościowe i inne zapiski z pięciu lat wstecz.

Okresy powyższe liczą się od daty odnośnych kwitów, zapisków, względnie roku zamknięcia rachunków i ksiąg, oraz od daty ostatniego wpisu, skutecznego na książeczce.

Operacje Kasy.

§ 31.

Kasa uprawniona jest do dokonywania tylko tych rodzajów operacji, które wyszczególnione są w statucie niniejszym.

Firma i sam zakład Kasy, jako też firma ewentualnych jej oddziałów i zbiornic oraz same te urządzenia nie mogą być przedmiotem ani operacji Kasy, ani też żadnych transakcyj ze strony związku poręczającego.

Operacje bierne.

§ 32.

Kasa przyjmuje wkładki oszczędnościowe na książeczki oszczędnościowe, wystawione na okaziciela lub imiennie oznaczoną osobę.

Książeczka oszczędnościowa może opiewać tylko na gotówkę i stanowi dowód posiadania w Kasie wierzytelności w wysokości każdorazowego jej salda.

Kasa przyjmuje wkłady od osób fizycznych i prawnych nietylko na ich własny rachunek, lecz także na rachunek osób trzecich.

§ 33.

Kasa nie jest obowiązana przyjmować na książeczkę oszczędnościowe wkładów poniżej 1 zł.

Dopuszczalną najwyższą kwotę wkładu na książeczkę oszczędnościową ustala Rada Kasy.

Kasa nie jest obowiązana przyjmować wkładów oszczędnościowych w następujących przypadkach:

- a) gdy chodzi o wystawienie książeczki oszczędnościowej na obcą walutę;
- b) gdy zgłaszane przez wkładcę warunki Kasa uzna za niedogodne dla siebie;
- c) gdy niema widoków na odpowiednie ulokowanie funduszu wkładowego;
- d) gdy wkładca już raz dopuścił się nadużycia zaufania Kasy;
- e) gdy Kasa stoi przed likwidacją.

§ 34.

Kasa uprawniona jest wypuszczać znaczki oszczędnościowe w cenie niższej od oznaczonej powyżej najniższej kwoty wkładów, oraz przyjmować te znaczki, jeżeli razem złączone dają kwotę przewidzianego powyżej wkładu najniższego. Może również Kasa rozdzielać skarbonki oszczędnościowe i złożone w nich kwoty przyjmować na warunkach wyżej wymienionych jako wkłady na książeczki oszczędnościowe.

Jeżeli wkład, złożony na poszczególną książeczkę, osiągnie ustaloną przez Radę Kasy kwotę najwyższą, natenczas nie może on być zwiększony przez nowe wpłaty, lecz tylko przez kapitalizowanie się procentów.

§ 35.

Wkładki oszczędnościowe księguje Kasa na tego, na kogo książeczka oszczędnościowa jest wystawiona.

Na pierwszej stronie książeczki zaznacza się numer utworzonego w kasie rachunku, datę wystawienia książeczki i zapis o ewentualnych zastrzeżeniach, a jeżeli książeczka wystawiona jest na imiennie oznaczoną osobę,

także imię i nazwisko tej osoby. W każdej książeczce uwidoczniiony jest wyciąg statutu Kasy, dotyczący wkładów oszczędnościowych.

Książeczkę oszczędnościową wystawia Kasa w sposób, przepisany dla dokumentów, z których powstaje zobowiązanie Kasy.

W braku odmiennego zastrzeżenia każda suma, wpłacona na książeczkę, jest w stosunku do Kasy wierzytelnością tego, na kogo książeczka jest wystawiona.

Każdy wpis lub zastrzeżenie w książeczce oszczędnościowej stwierdzony powinien być poza podpisem kasjera także przez podpis członka Zarządu lub osobę, upoważnioną do podpisu.

Zapisków lub zastrzeżeń osób prywatnych w książeczkach Kasa nie jest obowiązana uwzględniać, choćby nawet pochodziły od wkładcy lub osoby, uprawnionej do podejmowania wypłat. Omyłki skreśla się za pisemnem potwierdzeniem na książeczce skreślenia w sposób dla wpisów obowiązujący.

§ 36.

Do umownego przeniesienia wierzytelności, wynikających z książeczki oszczędnościowej — nawet na imienne oznaczoną osobę wystawionej, wystarcza wręczenie tej książeczki nabywcy wierzytelności i całkowita lub częściowa wypłata wierzytelności może nastąpić za przedstawieniem książeczki, przyczem Kasa nie ma obowiązku badać legalności posiadania książeczki, przedstawionej do wypłaty, o ile wypłaty nie uzależniono od pewnych określonych w tym względzie warunków lub o ile utrata książeczki nie została przedtem zgłoszona w Kasie.

O ile chodzi o książeczki, wystawiane na imienne oznaczoną osobę bez zastrzeżeń co do osób, uprawnionych do podnoszenia wkładów, uważa się każdego, przedstawiającego książeczkę do wypłaty, za prawnego pełnomocnika tej osoby, na którą książeczka jest wystawiona.

Rada Kasy może ustalić, jakie najwyższe kwoty mogą być wypłacane bez uprzedniego wypowiedzenia. — Zarząd może wypłacić wkład i ponad umówione warunki, przyczem ma prawo odpowiednio zbonifikować dla Kasy procent.

§ 37.

Wpłaty mogą być uskuteczniane również bez przedkładania książeczki oszczędnościowej, a mianowicie drogą przekazów pocztowych, listów pieniężnych, czeków i t. p. Wpisanie do książeczki oszczędnościowej uskutecz-nionych w powyższy sposób wpłat dokonywa Kasa przy najbliższem przedstawieniu jej książeczki oszczędno-ściowej.

Całkowita lub częściowa wypłata przez kasę wie-rzytelności, wynikającej z książeczki oszczędnościowej, może nastąpić w drodze pocztowej na koszt i ryzyko wkładcy tylko za poprzedniem nadesłaniem Kasie książeczki, podaniem sposobu przekazania wypłaty oraz adresu wkładcy, względnie osoby, na ręce której wypłata ma nastąpić i za wyraźnem wskazaniem, w jaki sposób i do czyich rąk książeczka ma być zwrócona lub też, czy ma zostać zatrzymana do rozporządzenia wkładcy. Wypłata może być dokonana w powyższy sposób na polecenie wkładcy do rąk osoby trzeciej tylko wtedy, jeżeli odpo-wiednio do polecenia wypłaty się wylegitymuje i jeżeli osnowa zastrzeżeń w księdze zastrzeżeń co do odnośnego wkładu wypłacie takiej nie sprzeciwia się.

Kasa upoważniona jest do potrącenia z wkładu po-niesionych przez siebie kosztów.

Przy wypłacaniu całego kapitału wraz z procentami Kasa książeczkę oszczędnościową zatrzymuje i kasuje.

§ 38.

Jeżeli wypłatę wierzytelności, wynikającej z książeczki oszczędnościowej, uzależniono od pewnych okre-ślonych warunków, to Kasa musi o tem zapisać do książeczki oszczędnościowej odpowiednie zastrzeżenie. Wy-płaty oszczędności z takich książeczek można uskute-czniać tylko ściśle według osnowy zastrzeżenia.

Łączenie kilku warunków równocześnie jest dopu-szczalnem, o ile warunki te wzajemnie się nie wyłączają i nie są sprzeczne ze sobą, a określone są w sposób, wy-kuczający wątpliwość co do sposobu ich dopełnienia. Zastrzeżenia nie mogą się sprzeciwiać przepisom obowią-zujących ustaw.

Zastrzeżone warunki mogą wychodzić zarówno od Kasy, jak i od wkładcy i na warunki te musi się zgodzić zarówno Kasa, jak i wkładca.

Wypłata wkładów z książeczek, uwarunkowanych zastrzeżeniami, dokonywana być może tylko zgodnie z osnową zastrzeżeń. Zastrzeżenia można zmienić lub wycofać. Wpisy o zastrzeżeniach, ich zmianie lub cofnięciu należy uwidaczniać nie tylko w samej książeczce, lecz także w odnośnej księdze wkładów; pełną zaś osnowę zastrzeżenia należy wpisać do specjalnej księgi zastrzeżeń, przechowywanej pod zamknięciem.

§ 39.

Jeżeli między niniejszą Kasą, a innemi komunalnemi kasami oszczędności i gminnemi kasami pożyczkowo-oszczędnościowymi dojdzie do skutku porozumienie co do wzajemnego przyjmowania wkładów i dokonywania wypłat na wystawione przez siebie książeczki oszczędnościowe, natenczas dojdzie do skutku takiego porozumienia obowiązany jest Zarząd Kasy podać do publicznej wiadomości w sposób przewidziany dla ogłoszeń Kasy.

§ 40.

Ustalony przez Radę Kasy procent od wkładów, o ile wkładca nie zażąda wypłaty odsetek, dolicza się do tychże wkładów, o ile zaś tej wypłaty zażąda, wypłaca się co roku według ustalonej stopy z upływem roku.

Bieg procentów rozpoczyna się od dnia powszedniego, następującego po dniu wpłaty i liczy się do dnia powszedniego, poprzedzającego dzień wypłaty.

Oprocentowuje się tylko pełne złote, a ułamków złotych nie uwzględnia się przy obliczeniu procentów.

Oprocentowanie książeczek może być różne, w zależności od terminu wypowiedzenia wkładu lub też od zgłoszonych zastrzeżeń, albo innego uwarunkowania wypłaty wkładu.

Wysokość i początek obowiązywania ustalonej stopy procentowej od wkładów Kasa podaje do publicznej wiadomości w sposób, przewidziany dla ogłoszeń Kasy.

§ 41.

Całkowita lub częściowa wypłata przez Kasę wie-
rzytelności, wynikającej z książeczki oszczędnościowej,
może nastąpić — nawet w przypadkach egzekucji — tyl-
ko za przedłożeniem dotyczącej książeczki.

Wstrzymanie wypłaty wkładów z książeczki oszczę-
dnościowej nastąpić może w przypadkach i w sposób,
przewidziany w przepisach o umorzeniu tytułów na oka-
ziciela, obowiązujących w siedzibie Kasy.

§ 42.

W myśl art. 20 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta
Rzpp. z dnia 13 kwietnia 1927 o komunalnych kasach
oszczędności Dz. U. Nr. 38, poz. 339 wkłady na książecz-
ki oszczędnościowej Kasy, rządzącej się statutem niniej-
szym, posiadają charakter funduszków, ulokowanych z bez-
pieczeństwem publicznym.

Książeczki oszczędnościowe tej Kasy w myśl art.
20 ust. 2 powyższego rozporządzenia będą przyjmowane
przez państwo względnie komunalne władze, urzędy i
zakłady jako wadja przy wszelkich przetargach, jako
kaucje akcyzowe i celne, jako kaucje przy zawieraniu
umów oraz jako zabezpieczenie pieniężne z innych ty-
tułów wymagane.

Jako wadja i kaucje, składane władzom państwo-
wym, względnie komunalnym urzędom i zakładom, nie
mogą być przyjmowane książeczki oszczędnościowe, opa-
trzone zastrzeżeniami.

§ 43.

W razie utraty książeczki oszczędnościowej, unie-
ważnienie jej i wydanie duplikatu może nastąpić po prze-
prowadzeniu postępowania, przewidzianego w przepisach
o umorzeniu tytułów na okaziciela, obowiązujących w sie-
dzibie Kasy.

Zagubienie, zniszczenie lub inną utratę książeczki
oszczędnościowej może jej posiadacz zgłosić pisemnie lub
ustnie bezpośrednio w Kasie, gdzie mu książeczkę wy-
dano.

Zgłoszenie powyższe obowiązuje Kasę dopiero od chwili doręczenia jej dowodu sądowego o wdrożeniu postępowania, przewidzianego w przepisach o umorzeniu tytułów na okaziciela, obowiązujących w siedzibie Kasy.

Wydanie duplikatu oraz wypłata wkładów lub procentów po upływie sześciu miesięcy od zgłoszenia o utracie książeczki, a przed uznaniem jej za nieważną, nastąpić może na odpowiedzialność Kasy tylko do rąk tej osoby, która jest uprawniona do rozporządzenia wkładem.

Duplikat wystawia się na saldo książeczki pierwotnej.

§ 44.

Przedawnienie wierzytelności z tytułu niepodniesionych z Kasy wkładów oszczędnościowych, jako też skapitalizowanych procentów od takich wkładów, następuje z upływem lat trzydziestu od dnia dokonania ostatniego wkładu lub ostatniej wypłaty, względnie od dnia dopisania po raz ostatni przez Kasę procentów na książeczkę oszczędnościową.

Bieg 30-letniego przedawnienia w tych przypadkach, gdzie chodzi o wkłady z odroczoną lub wstrzymaną wypłatą, względnie dotknięte zakazem sądowym, lub płatne za określonym zgóry terminem wypowiedzenia, nie może w stosunku do części wkładu, dotkniętej powyższymi ograniczeniami, rozpocząć się przed przywróceniem prawa do rozporządzenia wkładem, względnie przed upływem terminu, określonego dla wypowiedzenia.

W stosunku do książeczek oszczędnościowych, wystawionych na imię osoby niewłasnowolnej, o ile o tem w książeczce było zapisane odpowiednie zastrzeżenie, bieg przedawnienia nie może się rozpocząć przed uzyskaniem własnowolności przez wspomnianą osobę.

Lista wierzytelności, ulegających przedawnieniu, podaną będzie na sześć miesięcy przed upływem okresu przedawnienia do wiadomości publicznej w sposób, przewidziany dla ogłoszeń Kasy. W ciągu powyższego okresu osoby, uprawnione do rozporządzania odnośnymi wierzytelnościami, mogą żądać wypłaty tych wierzytelności, względnie prosić o ich dalsze utrzymanie na rachunku Kasy.

Przedawnione wierzytelności przelewa Kasa na fundusz zasobowy.

§ 45.

Kasie przysługuje prawo wypowiedziania wierzytelności. Wypowiedzenie wkładu poszczególnemu wkładcy może być dokonane ustnie z zaznaczeniem tegoż w książeczce oszczędnościowej lub też przez zawiadomienie pisemne.

Wypowiedzenie wkładów może nastąpić także przez podanie go do wiadomości publicznej w sposób, przewidziany dla ogłoszeń Kasy, a nadto w jednym z dzienników. Wierzytelności takie mogą być złożone do depozytu sądowego, jeżeli nie zostaną podniesione według treści ogłoszenia. Takie złożenie wspomnianych wierzytelności jest równoznaczne z ich wypłaceniem.

Od wkładów wypowiedzianych Kasa z upływem terminu wypowiedzenia nie ma obowiązku płacić lub doliczać dalszych procentów.

Operacje czynne.

§ 46.

Kasa jest uprawniona:

1. nabywać polskie państwowe papiery procentowe, listy zastawne i obligacje banków państwowych, akcje Banku Polskiego, tudzież listy zastawne krajowych towarzystw kredytu długoterminowego, emitowane za zabezpieczeniem pupilarnem, obligacje związków komunalnych i komunalnych instytucji kredytowych, tudzież banków, gwarantowanych przez związki komunalne, oraz akcje wspólnych komunalnych instytucji kredytowych;

2. udzielać pożyczek pod zastaw papierów, oznaczonych w punkcie 1. najwyżej do wysokości $\frac{3}{4}$ ich wartości kursowej, a nie wyżej ich wartości nominalnej, oraz pod zastaw wystawionych przez siebie książeczek oszczędnościowych;

3. udzielać na hipoteki miejskich i wiejskich nieruchomości terminowych pożyczek, oprocentowanych i pupilarnie zabezpieczonych, z zastrzeżeniem dla Kasy prawa przedterminowego odbioru, a dla dłużnika przedterminowej spłaty pożyczki za poprzedniem co najmniej półrocznem wypowiedzeniem, oraz z tem zastrzeżeniem, że budynki nieruchomości, obciążonej pożyczką Kasy, przez

cały czas trwania pożyczki będą ubezpieczone od ognia na warunkach, poniżej w § 47 niniejszego statutu osobno określonych;

4. nabywać wierzytelności hipoteczne, zabezpieczone pupilarnie;

5. udzielać na cele budowlane — w granicach hipotecznego zabezpieczenia ewikcji — kredytu wekslowego w miarę postępu budowy do wysokości 50 procent wartości rzeczywiście wykonanych robót;

6. udzielać spółdzielniom, zorganizowanym na zasadach ustawy z dnia 29 października 1920 Dz. U. R. P. Nr. 111, poz. 733, oraz późniejszych przepisów, ustawę powyższą zmieniających, kredytu do wysokości sumy udziałów członkowskich, oraz własnych funduszy spółdzielni pod warunkiem, iż członkowie spółdzielni przyjmą poza swemi udziałami, jednakże w stosunku do ich wysokości, odpowiedzialność z własnych funduszy za kredyt, otwarty spółdzielni przez Kasę;

7. udzielać pożyczek za skryptami dłużnemi lub za wekslami, jeżeli obok wystawcy przyjmą solidarną z nim odpowiedzialność co najmniej dwie osoby, zapewniające terminową spłatę całej pożyczki;

8. dyskontować weksle, zaopatrzone przynajmniej w dwa podpisy, zapewniające terminowe wykupienie weksla;

9. dyskontować, nie wcześniej jednak, niż na sześć miesięcy przed terminem płatności:

a) książeczki oszczędnościowe, wystawione z zastrzeżeniem terminowem przez publiczne kasy oszczędności, a mianowicie przez Bank Gospodarstwa Krajowego, Państwowy Bank Rolny, Pocztową Kasę Oszczędności, Polski Bank Komunalny w Warszawie, Komunalny Bank Kredytowy w Poznaniu, wszystkie komunalne kasy oszczędności i wszystkie gminne kasy pożyczkowo oszczędnościowe;

b) wypowiedziane i wylosowane papiery procentowe, wymienione w punkcie 1. niniejszego paragrafu;

c) kupony od wymienionych w punkcie 1. papierów procentowych;

10. umieszczać z zastrzeżeniem zwrotu na każde żądanie lub za wypowiedzeniem wolną gotówkę:

- a) na rachunkach żyrowych i czekowych w państwowych i komunalnych instytucjach kredytowych, tudzież w Banku Polskim;
- b) w asygnatach kasowych Banku Gospodarstwa Krajowego;
- c) jako wkład oszczędnościowy w Pocztovej Kasie oszczędności, w Banku Gospodarstwa Krajowego, w Państwowym Banku Rolnym i w komunalnych Kasach Oszczędności;
- d) w innych bankach, używających dobrej opinii kredytowej, jednak tylko pod tym warunkiem, że lokacja ta będzie przejściową, a nigdy stałą.

11. udzielać oprocentowanych pożyczek terminowych za gwarancją państwa z zastrzeżeniem dla Kasy prawa przedterminowego odbioru pożyczki za poprzedniem co najmniej półrocznem wypowiedzeniem.

12. udzielać oprocentowanych pożyczek terminowych związkowi poręczającemu do wysokości 10 proc. wkładów oszczędnościowych. Zakup obligacyj tegoż związku uważać należy za udzielenie mu pożyczki.

§ 47.

Budynki nieruchomości miejskiej, obciążonej pożyczką, udzieloną przez Kasę, w myśl punktu 3 — § 46 niniejszego statutu, powinny być przez cały czas trwania pożyczki ubezpieczone od ognia:

- a) w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych lub w komunalnych ubezpieczalniach wojewódzkich na sumę, przewyższającą co najmniej o 20 proc. kwotę udzielonej pożyczki, przyczem kwota tej pożyczki powinna mieścić się cała w wolnej od długów części — pierwszych $\frac{3}{4}$ części ubezpieczonej wartości nieruchomości;
- b) w prywatnych zakładach wzajemnych ubezpieczeń w obrębie Rzeczypospolitej, poręczonych przez Związki publiczno-prawne, na sumę, przewyższającą co najmniej o 30% kwotę udzielonej pożyczki, przyczem kwota tej pożyczki powinna mieścić się cała w wolnej od długów części — w pierwszych $\frac{2}{3}$ części ubezpieczonej wartości nieruchomości.

- c) w prywatnych zakładach wzajemnych ubezpieczeń w obrębie Rzeczypospolitej na sumę, przewyższającą co najmniej o 30 procent kwotę udzielonej pożyczki, jednak tylko na wypadek niemożności ubezpieczenia z jakiegokolwiek powodu w zakładach, wyszczególnionych pod a) i b), przy czem kwota tej pożyczki powinna mieścić się cała w wolnej od długów części — w pierwszych $\frac{2}{3}$ części ubezpieczonej wartości nieruchomości.

Jeżeli wartość ubezpieczona czy to skutkiem pogorszenia się stanu budynków, czy spadku wartości realności, czy też z innych przyczyn, wynosi więcej, niż rzeczywista wartość szacunkowa nieruchomości w czasie udzielenia pożyczki, należy stawki powyższe policzać od wartości szacunkowej. Szacunku może Kasa dokonać komisyjnie przez właściwe do tego organa fachowe. Wymiar pożyczki od wartości szacunkowej nie uchyla warunku co do obowiązku ubezpieczenia budynków od ognia.

Odstąpienie od powyższych zasad wymaga zezwolenia władzy nadzorczej.

§ 48.

Kasa obowiązana jest posiadać, względnie umieścić w posiadających bezpieczeństwo pupilarne polskich państwowych papierach procentowych lub w papierach, przez państwo gwarantowanych, co najmniej 5% ogólnej sumy wkładów oszczędnościowych, jeżeli ta suma przewyższa 200.000 zł. Przy obliczaniu tego procentu nie wlicza się do podstawy wymiaru zwaloryzowanych wkładów przedwojennych.

Kasa może tylko o tyle pozbywać się przepisanego zasobu w powyższych papierach, o ile to jest konieczne do spłaty wkładów. Pozbywane mogą być wtedy najpierw tylko papiery, przez Państwo gwarantowane, a dopiero gdyby zasób tychże został wyczerpany, posiadające bezpieczeństwo pupilarne polskie państwowe papiery procentowe.

Nadto fundusze zasobowe Kasy, o ile nie są już umieszczone w nieruchomościach, powinny w 20% swej wysokości, względnie podwyżki ponad lokatę w nieruchomościach umieszczane być w wymienionych wyżej papierach. W razie zamiaru nabycia lub budowy własnego

gmachu lub potrzeby pokrycia straty Kasa może papiery wartościowe, stanowiące lokatę funduszu zasobowego, pozbyć lub zastawić.

§ 49.

Kasa jest obowiązana prowadzić rejestr imienny dłużników i poręczycieli z uwidocznieniem zobowiązań, zaciągniętych przez tychże na własny rachunek, czy też drogą poręczeń w Kasie.

§ 50.

Poza operacjami czynnymi, o których mowa w § 46 statutu niniejszego, może Kasa po uzyskaniu na to pozwolenia władzy nadzorczej:

1. udzielać oprocentowanych pożyczek terminowych:
  - a) związkowi poręczającemu do wysokości ponad 10%, nie wyżej jednak 20% wkładów oszczędnościowych, przyczem zakup obligacji związku poręczającego uważać należy za udzielenie mu pożyczki;
  - b) innym związkom komunalnym i innym związkom prawnie publicznym, o ile na podstawie obowiązujących ustaw związki te są uprawnione do zaciągania takich pożyczek i do pobierania bądź to samoistnych danin, bądź dodatków do podatków państwowych.

Pożyczki, wymienione w punkcie a) i b), mogą być udzielane każdorazowo za zezwoleniem Władzy nadzorczej;

- c) fundacjom i posiadającym osobowość prawną komunalnym Zakładom zastawniczym (lombardom);
2. umieszczać rozporządzalne fundusze za zgodą związku poręczającego w instytucjach kredytowych, przez Kasę założonych lub przez ten związek poręczonych.

Fundusze Kasy mogą być używane w sposób, przewidziany w § niniejszym i punkcie 12 — § 46 niniejszego statutu najwyżej do wysokości 30% ogólnej sumy wkładów oszczędnościowych.

§ 51.

Kasa może dla własnego użytku nabywać lub budować realności, ale tylko z kapitału zasobowego na podstawie uchwały Rady Kasy i za pozwoleniem władzy nadzorczej. Może ona również na podstawie uchwały Rady Kasy nabywać realności, celem lokaty funduszu emerytalnego funkcjonariuszów Kasy. Wreszcie jest Kasa uprawniona nabywać na licytacji nieruchomości, obciążone pożyczką Kasy, o ile najwyższa zaofiarowana suma nie pokryje całkowicie wierzytelności Kasy.

Inne operacje.

§ 52.

Kasa ma prawo:

1. redyskontować posiadane w swych portfelach weksle w państwowych i komunalnych instytucjach finansowych, w Banku Polskim oraz innych instytucjach finansowych, które wskaże Minister Skarbu;

2. przyjmować za opłatą jako depozyta na przechowanie dokumenty, tudzież wartościowe przedmioty i papiery, przyczem Kasa nie ponosi odpowiedzialności za realizowanie płatnych kuponów, ani wylosowanych papierów;

3. załatwiać na zlecenie i rachunek osób trzecich inkaso weksli, listów przewozowych, dokumentów.

§ 53.

W związku z operacjami, o których mowa w statucie niniejszym, Kasa uprawniona jest przedsięwziąć następujące czynności:

- a) pozbywać własne wierzytelności hipoteczne i za zgodą organu stanowiącego związku poręczającego własne realności;
- b) sprzedawać i lombardować posiadane własne papiery wartościowe w przypadku nagłego zapotrzebowania gotówki, jednakże z ograniczeniami, wynikającymi z obowiązku posiadania, względnie umieszczenia zasobów w posiadających bezpieczeństwo pupilarne polskich państwowych papie-

- rach procentowych i w papierach, przez Państwo gwarantowanych;
- c) prowadzić agentury Banku Polskiego oraz Banków państwowych i komunalnych;
  - d) wynajmować schowki w swym skarbcu na warunkach, przez Radę Kasy ustalonych;
  - e) otwierać rachunki bieżące i czekowe, przekazowe i korespondencyjne;
  - f) wystawiać przekazy i akredytywy na instytucje kredytowe, w których komunalnym kasom oszczędności wolno lokować fundusze, w granicach, posiadanych przez klienta w Kasie funduszków, oraz w granicach funduszków, posiadanych przez Kasę w tych instytucjach.

Szczególne uprawnienia Kasy.

§ 54.

Rządzająca się niniejszym statutem Kasa jako komunalna kasa oszczędności jest na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 kwietnia 1927 o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 339), rozciągniętego ustawą śląską z d. 28. II. 1928 (Dz. U. Śl. Nr. 7, poz. 13) na woj. śl., tudzież rozporządzenia wykonawczego Ministra Spraw Wewnętrznych i Ministra Skarbu z dnia 26 marca 1928 (Dz. U. Nr. 44, poz. 424) — wolna od podatków i świadczeń, wymienionych szczegółowo w art. 28 powołanego rozporządzenia Prezydenta, tudzież w § 52 rozporządzenia wykonawczego, wyżej cytowanego.

§ 55.

W razie niezapłacenia w terminie pożyczki, zabezpieczonej zastawem papierów wartościowych, Kasa ma prawo sprzedać te papiery bez upoważnienia sądowego.

Sprzedaż powinna się odbyć najpóźniej w ciągu miesiąca od dnia płatności pożyczki, zabezpieczonej zastawem, przyczem papiery, notowane na giełdzie, mają być sprzedane po cenie giełdowej, a nie notowane po przeciętnej miejscowej cenie rynkowej.

Papiery wartościowe, przyjęte przez Kasę jako zastaw udzielonych pożyczek, mają być zapisane do od-

dzielnej księgi sznurowej z wyszczególnieniem ich rodzaju i ilości, a przy premjowych papierach wartościowych także numerów obligacyi, tudzież z podaniem sum wierzytelności zastawem zabezpieczonych.

Likwidacja Kasy.

§ 56.

Likwidacja Kasy może być dobrowolna lub przymusowa. Dobrowolna likwidacja następuje na skutek uchwały związku poręczającego, zatwierdzonej przez władzę nadzorczą.

Przymusową likwidację może zarządzić Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu w przypadkach, określonych w ustępie trzecim art. 30 wymienionego wyżej rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o komunalnych Kasach oszczędności.

Rozporządzenie władzy, zarządzające lub zatwierdzające likwidację Kasy, jako też wdrożenie postępowania likwidacyjnego ogłasza się w Gazecie Urzędowej Województwa Śląskiego.

Ustalony plan likwidacji Kasy powinien być ogłoszony w sposób, przewidziany dla ogłoszenia statutu Kasy.

W odnośnem ogłoszeniu należy zawezwać wierzycieli Kasy do podjęcia wkładów w przeciągu 6-ciu miesięcy. Ogłoszenie należy powtórzyć trzykrotnie co najmniej w dwutygodniowych odstępach czasu po sobie. Po upływie 6-ciu miesięcy od dnia ostatniego ogłoszenia ustaje oprocentowanie wkładów.

Jeżeli płynne fundusze Kasy nie wystarczają na pokrycie zobowiązań Kasy, za które związek poręczający przyjął odpowiedzialność, a w szczególności na pokrycie zobowiązań z tytułu wkładów oszczędnościowych, to odpowiednich środków na pokrycie tych zobowiązań powinien w myśl obowiązujących przepisów dostarczyć związek poręczający.

Likwidacja Kasy odbywa się pod nadzorem osobnego komisarza, którego wyznacza właściwa władza nadzorcza.

Postępowanie likwidacyjne nie może zostać zamknięte przed upływem sześciu miesięcy od chwili ostatniego ogłoszenia o jego wdrożeniu.

Ta część majątku Kasy, jaka jest potrzebna na zaspokojenie tych jej wierzycieli, którzy po odbiór swych wierzytelności do chwili zamknięcia postępowania likwidacyjnego się nie zgłosili, powinna złożoną być na lat 30-ci do depozytu sądowego na rzecz tych wierzycieli. Wierzytelności takie, o ile ich do upływu tego okresu czasu wierzyciele nie podejmą, przypadają na rzecz związku poręczającego.

Nadwyżka majątku Kasy, pozostała po zaspokojeniu wszystkich jej wierzycieli, którzy się zgłosili do chwili zamknięcia postępowania likwidacyjnego i po złożeniu odpowiedniej części jej majątku na cel, uprzednim ustępem wskazany, przechodzi na rzecz związku poręczającego, który powinien użyć tej nadwyżki tylko na cele użyteczności publicznej, po ewentualnem poprzedniem potrąceniu z niej kosztów likwidacji oraz kapitału zakładowego, przyznanego Kasie przy jej organizowaniu. Zwinięcie Kasy, jej oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych podaje związek poręczający w sposób na miejscu praktykowany do publicznej wiadomości.

Władze nadzorcze.

§ 57.

Władzą nadzorczą nad Kasą, rządzącą się statutem niniejszym, jest zgodnie z § 59 rozporządzenia wykonawczego w instancji pierwszej Wojewoda, a w instancji drugiej i ostatniej Minister Spraw Wewnętrznych, działający w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

§ 58.

W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w prowadzeniu Kasy, a w szczególności wykroczeń przeciw obowiązującym przepisom lub postanowieniom statutu niniejszego, służy władzy nadzorczej prawo wydawania zarządzeń niezbędnych celem usunięcia nieprawidłowości lub zapobieżenia dalszym wykroczeniom. Zarządzenia te mogą polegać na zawieszeniu w czynnościach lub usu-

nięciu członków Rady Kasy, Zarządu Kasy i Komisji Rewizyjnej i na ustanowieniu w razie potrzeby komisarza na koszt Kasy lub związku poręczającego dla zarządu Kasą do czasu wyboru nowych organów. Wybór ten powinien nastąpić w ciągu trzech miesięcy od czasu ustanowienia komisarza.

Komisarz w zakresie powierzonych mu czynności wstępuje we wszystkie prawa i obowiązki Rady i Zarządu Kasy.

Przepisy końcowe.

§ 59.

Statut niniejszy wchodzi w życie po zatwierdzeniu go przez władzę nadzorczą i ogłoszeniu go w Gazecie Urzędowej Woj. Śląskiego.

§ 60.

Wszelkie zmiany i uzupełnienia statutu niniejszego podlegają zatwierdzeniu władzy nadzorczej.

Wydział Gminy Miasta Cieszyna, jako organ stanowiący Związku Poręczającego, na posiedzeniu w dniu 3-go grudnia 1928 r. uchwalił niniejszy statut przedłożyć do zatwierdzenia Śląskiej Radzie Wojewódzkiej.

Cieszyn, dnia 5 grudnia 1928.

Gabrisch, wiceburmistrz.

Województwo Śląskie w Katowicach.

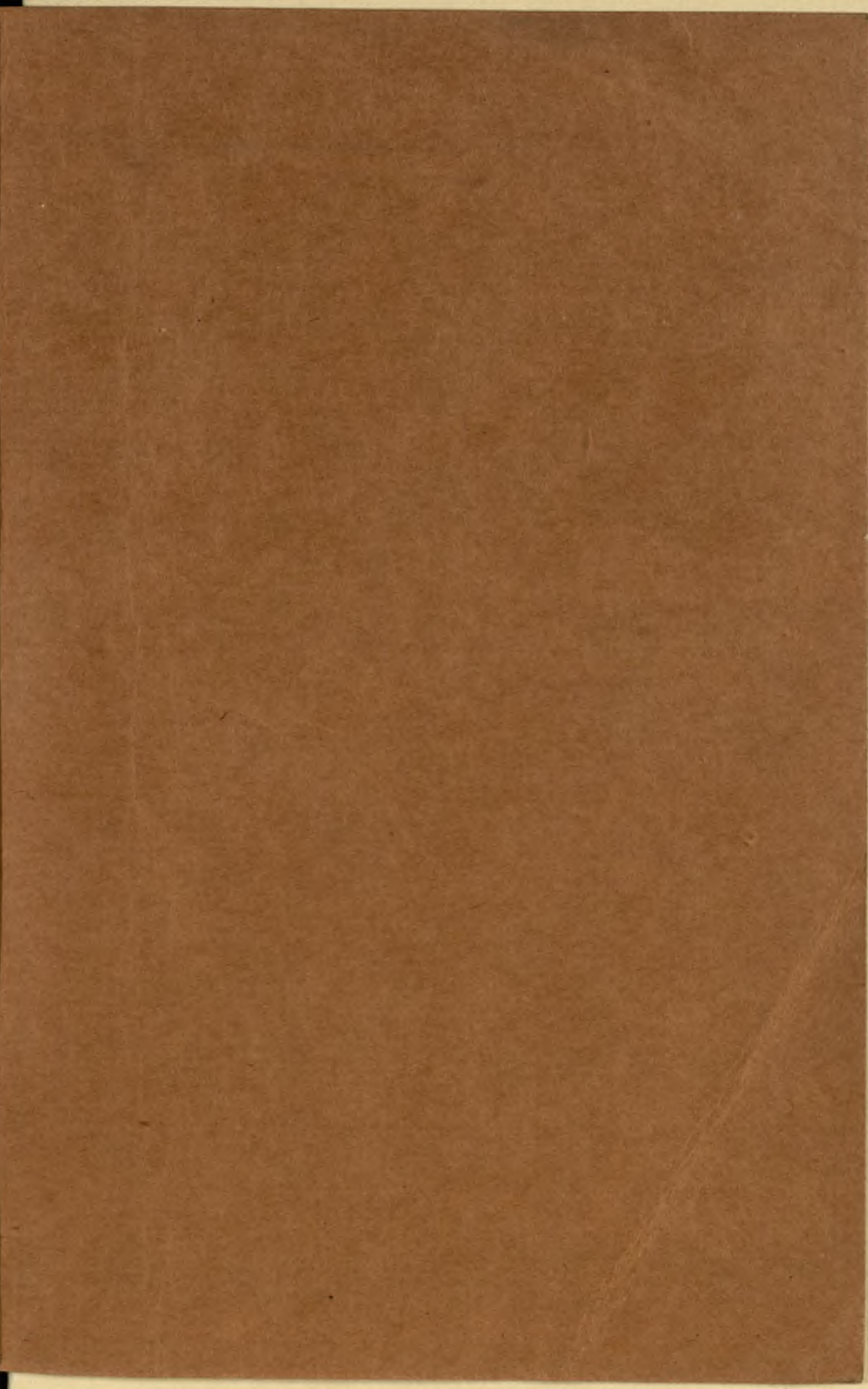
Sm 2584/28/1.

Na zasadzie art. 31. i 33. Rozp. Prez. Rz. P. z dnia 13 kwietnia 1927, Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 339 z roku 1929, oraz Rozp. Ministra Spraw Wewnętrznych i Ministra Skarbu z dnia 26. III. 1928, Dz. U. R. P. Nr. 44, poz. 424 z roku 1928 i Uchwały Rady Wojewódzkiej Śląskiej z dnia 16 kwietnia 1929 zatwierdzam statut niniejszy.

Katowice, dnia 16 kwietnia 1929.

Za Wojewodę:

Dr. Przybyłowicz.

Biblioteka Śląska *Koup.*

C 034941

I